

ningen har været for slap. I det Øjeblik man nu vælger den første Hypotese, saa paahviler det den, som vil vælge den og altsaa foreløbig benytte den som Forklæringsforsøg, paa ganske anderledes Maade, end den højtærede Finansminister har været i Stand til, at bevise, at den i det hele taget har nogen Sandsynlighed for sig, at de Slutninger, man deraf vilde drage, i Virkeligheden passe sammen med Tallene.

I det hele taget forekommer det mig, at der kun har været fremført en eneste Kendsgerning, som kunde tale imod den anden i og for sig mest nærliggende Hypotese, at Ligningen er for slap, og det er den, som den ærede Ordfører fremhævede, nemlig Udstykningen paa Landet. Den højtærede Finansminister strejfedes for øvrigt ogsaa den samme Sag. Det er klart, at det kan bero noget paa de stigende Udstykninger, som altsaa ogsaa komme til at gøre sig gældende i højere Ejendomspriser og større Kapital af forrente. Det vil jeg indrømme. Men det er dog meget langt fra tilstrækkeligt — det tror jeg ogsaa, den højtærede Finansminister og den ærede Ordfører ville indrømme — til at forklare de betydelige Differencer, her er Tale om. Men bortset derfra peger dog alt, hvad man i øvrigt ved om de to Aar og Befolkningens Stilling i dem, Byerhvervenes paa den ene Side og Landbostandens paa den anden Side, afgørende i Retning af, at man maatte vente, at Indtægterne gennemgaaende vare stigende paa Landet og snarest nedadgaaende eller stagnerende i Byerne. Og naar man saa samtidig ved, at man i København i 1906 — det er fra det Aar, man er begyndt at lave Rodemesterinstitutionen om — er gaaet op til en overordentlig skarp Skatteligning, en virkelig Damptrawling af Indtægterne, og saa er kommen til saa udmærkede Resultater, medens man paa Landet ser disse Mængder af smaa Beviser gennem svigtende Selyngivelser o. s. v., der kunde tyde i Retning af for ringe Ansættelse, kan man dog ikke komme bort fra, at den ganske overvejende Sandsynlighed paa Forhaand maa være for, at den sidste Hypotese, den slappe Ligning, i Virkeligheden, naar man undersøger Tallene, Tal for Tal vil vise sig at være den naturlige Forklaring, og paa anden Maade kan man ikke bevise noget i denne Sammenhæng. Man siger: Ja, der er noget lidet tiltalende i, at man ved en saadan skarpere Ligning skal ind paa, at f. Eks. de smaa Husmænd skulle

gøre Rede for hver eneste Øre, de tjene, og for hver Smule, de kunne gaa ud og tage i deres Smule Have eller paa deres Mark o. s. v.; der er noget overordentlig utiltalende i hele denne Façon. Man har, naar man hører det, en Fornemmelse af, at man krymper sig ved Tanken om overfor Husmændene at skulle gennemføre en saa skarp Ligning. Ja, men det ligger i hele Systemet. For Husmændene er det naturligvis overordentlig beklageligt, og derfor ønsker jeg, at vi overhovedet ikke komme ind paa dette System. Efter min Mening bør man overfor Landbefolkningen gaa helt andre Veje. Men naar man nu endelig vil gaa den personlige, direkte Indkomstskats Vej, maa man ogsaa tage den i og for sig beklagelige Konsekvens, at man ogsaa stikker sin Næse i Husmændenes Indtægter og søger lige saavel at faa pint ud af dem lige til den sidste Hyld og Øre som af alle andre. Det visse er jo dog dette, at man kan spørge dem ene med Ligning beskæftigede praktiske Landmand efter den anden, og adskillige af dem ville forklare, at Skatteligningen hist og her, saa i een Kommune og saa i en anden, saa i Jylland og saa i Fyn, udføres paa en Maade, som man kommer til at studse over. Man kan høre nævnt Eksempler paa, hvorledes denne eller hin Husmand, Proprietær o. s. v. sættes for en Indtægt af 1,000 Kr., medens man samtidig kan se, at i vedkommende Købmands Bøger er alene hans Manufakturhandlerregning eller hans Urtekræmmerregning 1,000 Kr., saa man kan sige sig selv, at han har betydelig større Indtægt. Jeg har hørt nævne et Eksempel paa en Proprietær, som satte sig — og det blev godkendt — for en Indtægt af 1,200 Kr. Han havde blandt andet foretaget en Pariserrejse og købt en ny Wiernervogn i det Aar. Saaledes kunde der nævnes adskillige Eksempler. Men jeg giver den højtærede Finansminister Ret deri, at det, det først og sidst kommer an paa i denne Sammenhæng, er, naar nu en Gang en saadan Mistanke er vakt, saa at komme til Bunds i Sagen. Derfor er jeg overordentlig glad over det uforbeholdne Tilsagn, som den højtærede Finansminister gav paa Regeringens Vegne om, at den vilde se at komme til Bunds i Sagen, ja allerede var begyndt med at foretage de i saa Henseende fornødne Undersøgelser, ligesom jeg i Gaar blev glad over og gerne vilde understrege, hvorledes Regeringen med Styrke gennem den højtærede Finansminister erklærede, at det var dens faste Villie at gennemføre